СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XL. Ч. 88. | Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 15 квітня 1932. | VOL. XL. | No. 88. | Jersey City, N. J., Friday, April 15, 1932. | THREE CENTS.

ДЕМОКРАТИ ЗАПОВІДАЮТЬ ПОВНУ ПОБІДУ ПРИ ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА

ВАШИНҐТОН. — Яких 1,500 демократичних лідерів прибули з ріжних стейтів до столиці, щоби відсвяткувати „Джеферсон Дей". Прибули теж усі демократичні кандидати на президента, крім ґовернора Руввелта, котрий виправдав свою неприсутність нарадами у справі безробіття.

Найбільшу сензацію викликав своєю промовою бувший ґовернор Смит. Він напятнував демаґоґічні звороти до працюючих мас, приписуючи ту демаґоґію, як кажуть, ґовернорови Рузвелтови.

Враження з промов було таке, що на демократичній конвенції в Шикаґо прийде до терть за принципи, а не так дуже за особи. Назаґал присутні були цеї думки, що кождий демократичний кандидат має рівні шанси на побіду, бо, на їх думку, в осени буде цілком певно вибраний президентом демократ.

СМИТ ПРО НОВИЙ СПОСІБ ПОЛАГОДЖЕННЯ СПРАВИ ДОВҐІВ.

ВАШИНҐТОН. — Бувший ґовернор Смит забив цвяха в голову багатьом політикам своєю бесідою, в вякій він заявився за те, щоби Злучені Держави не стягали довгів на протязі найближчих 20 років. Що більше, він пропонує европейським державам закуповувати американські товари з тим, що кождого року буде відтягнена з їх довгів та сума, яка відповідає вартости четвертини закуплених ними в Америці товарів. Смит каже, що треба рахуватися з тим, що европейські держави довгів сплачувати не можуть, та що цю справу годі далі зволікати, а треба її якось вирішити.

В кругах вашинґтонської адміністрації вважають пропозицію Смита нічим іншим, а початком цілковитої ліквідації воєнних довгів.

БИРД ЗА РЕФЕРЕНДУМ У СПРАВІ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Бувший ґовернор Вірджінії, Гери Ф. Бирд, сухий, заявився на демократичнім зїзді у Вашинґтоні за референдум у справі прогибіції. Є це велика сензація, бо він є „улюбленим сином Вірджінії", а Вірджінія є за прогибіцію і йшла щодо цього досі завжди за епископом Джеймсом Кеноном мол.

ВИЛСОН ДАЛІ Є ПРОВІДНИКОМ, КАЖЕ БЕЙКЕР.

ВАШИНҐТОН. — Над гробом Вудрова Вилсона зійшлися визначні демократи, до яких промовив Нютон Д. Бейкер, секретар війни з часів Вилсона. Бейкер підчеркнув, що Вилсон може спокійно спати в гробі, бо оставив по собі цілу армію вірних приклонників, які обстоюють проголошені ним принципи.

БАНКИРІ И ПОЛІТИКИ ЗА РЕВІЗІЮ ДОВҐІВ.

НЮ ЙОРК. — На зборах „Академі оф Політикал Саєнс" прийшли банкирі й політики до заключення, що не буде поліпшення в світі, коли не прийде до ревізії воєнних довгів.

ПРЕЗБИТЕРІЯНИ В ДОПОМОЗІ РЕВОЛЮЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — У звязку зі святкуванням 200-літньої річниці народин Вашинґтона зібралися презбитеріянські делеґати з 16 стейтів на бенкет, на якім говорено про заслуги, які положили презбитеріянські піонірн в часах американської боротьби за незалежність. Підносили, що презбитеріяни защеплювали тоді революційні ідеї й належали у великім числі до найтіснішого гуртка Вашинґтона.

МЕНШЕ СПІКІЗІВ.

НЮ ЙОРК. — Амос Вудкак, прогибіційний директор, каже, що минулого року нараховано в Ню Йорку коло 32,000 спікізів. Та цього року їх є багато менше.

МАТІР З 5 ДІТЬМИ ЗГИНУЛА ПІДЧАС ПОЖЕЖІ.

НЮ ЙОРК. — В шістьповерховім домі під ч. 57 Люї вулиці вибух огонь саме тоді, коли мешканці вже поклалися спати. Пожарники виратували одну старушку і 20 осіб, але міссіс Сандерс з 5 дітьми, яка мешкала на найвищім поверсі, задушилася з дітьми димом. Пожарники знайшли тіло матери і дітей на ліжку, де вони всі були збиті докупи.

Огонь спричинив 15-літній Вилієм Скольки, котрий кинув горіючий сірник на підлогу, яку чистила його мати бензиною. Полумінь бухла в одній хвилі й обхопила матір Вилієма, але її вдалося виратувати.

ПОГАНИЙ ГОЛОС ШКОДИТЬ КРАСІ.

НОРТГЕМПТОН (Месечусетс). — Вилієм Ален Нілсон, президент Смит Каледжа, говорив до студенток про потребу вправляти голос при говоренню анґлійською мовою. Він казав, що дуже часто можна подибати чудову американську дівчину з каледжа, а як вона тільки зачне говорити, сейчас чар пропадає, бо її голос звучить неприємно. Нілсон радить дівчатам дбати про свій голос не менше ніж про фризуру і суконки.

ДО СОЮЗОВЦІВ В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

ПРОСИТЬСЯ УСІХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА В НЮ ЙОРКУ ПРИБУТИ НА

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

які відбудуться

В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 15-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1932 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Це буде продовження останніх зборів в справі злуки місцевих відділів.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ:

Ілія Гузар, предс.; **Мих. Жуковський** і **Мих. Боднар**, секретарі.

ДВІ УКРАЇНСЬКІ ПРОГРАМИ НА РАДІО.

В неділю рано, в годині 8.30 пічнеться перша українська програма зі стації BLBX., в годині 9 буде друга програма зі стації WOV 1130 kc.

Зі стації WOV буде передана чисто гуцульська програма, будуть грати на флоярку, теланку, сопілку, дрімбу, цимбали, ситко і гуслі. Також будуть правдиві гуцульські співаки. Життя в полонині.

Ця спеціяльна програма буде переведено з нагоди підписання контракту Сурми з більшою стацією WOV на протяг цілого року.

КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНИЙ „ПРОЛЄТАР".

Московська „Правда" обвинувачує українське видавництво „Пролєтар" у контрреволюції та поміщує уривки з останніх книжок цього видавництва. „Правда" впевняє, що у книжці „Основи українознавства", виданій під редакцією Річицького, можна знайти заперечення провідної ролі пролєтаріяту в жовтневій революції. Про червону армію 1917—18 рр. говорить таке речення: „Червоні не видержували на фронті, була між ними постійна метушня, а їхня сваволя межувала часто з бандитизмом". У книжці „Центральна Рада" пише Річицький, що „у всьому ході української революції від лютого до жовтня дуже помітна непомітність у ній окремої клясової боротьби пролетаріяту, відсутність його геґемонії в цій буржуазно-демократичній революції". Ось саме у наведених цитатах міститься, на думку „Правди", контрреволюція.

ПРОПАДАЮТЬ КОНІ.

В дуже багатьох колгоспах селяни не дбають зовсім за коней, хоч без них обійтися при весняній засівній кампанії не можливо. Всі вони сподіваються, що ось прийдуть трактори та все поробля̀ть і без коней, а тракторів щось не видно. Дуже багато коней гине. Так прим. у Богуславському районі загинуло в останньому часі 127 коней, в Коритинському колгоспі 87 коней і т. д. В цілому районі загинуло в останніх 8 місяцях 4,037 коней. Селяни покликуються в більшости на обмежену скількість фуражу для коней. Все звичайно, звертається на куркулівські саботажі і т. п. (Пр. Пр. з 12. 3. 1932.).

МАҐНЕТ ВАГИ 14,000 КҐ.

Природнича лябораторія в Лейді купила маґнет ваги 14,000 кґ. — величиною другий з черги на світі. Маґнет потрібний до дослідів над газами в низькій температурі. В лябораторії в Лейді витворюють температуру, яка лише на три четвертині степеня ріжниться від температури абсолютного зера (—278 ст.).

ЖУРНАЛСІТИ ВІДВІДУЮТЬ ЗАКАРПАТТЯ.

У звязку з нуждою та голодом, який навістив Закарпаття, відвідують цю країну чехословацькі журналісти. Хочуть на місці розслідити відносини. Відвідують округи: волоський, славянський, рахівський, хустський та великоберезанський, де є найбільша нужда. Закарпаття відвідали вже й закордонні журналісти Рен і Гемілтон.

НЕМА НАСІННЯ НА СІВБУ.

Села Засимівка, Кривотин, Косяки, Кукогута, Нітине, Сергіївське, Омелушин та Кочинин не зібрали досі ані одного ґрама насіння для насінового фонду району.

Зорґанізовані селькорами ударні бригади в Потіївському районі виказали, що в багатьох селах цього району селяни „розбазарили" багато насіння вже з того, що було звезене. Спеціяльно в Саліївському колгоспі богато вівса зїли коні.

У селі Селичівці, Баришівського району, уповноважений РВК Сметанін дав ударним бригадам наказ, не займатись масовою роботою, бо тепер на це не час, а йти на кутки та шукати насіння, а все знайдене забрати. При такій постанові справи далеко зайти не можна. (Пр. Пр. з 12. 3. 32.).

ПОЖЕЖА В КОРЧЕВІ БІЛЯ УГНОВА.

Дня 14 березня в 4-тій годині рано вибухла в Корчеві велика пожежа. Почалася від стодоли Тимка і Степана Новосада і при західнім вітрі поширювалася дуже швидко. Згоріло 21 хат і 21 стоділ, між ними школа і громадський будинок. Загрожені пожежою були церква та парохіяльні будинки, а лише ратуккова акція кількох одиниць, між ними Левка Тимкова та Юстина Садницького, які працювали при громадській сикавці, уратувала їх від огню. Довкола вигоріли всі будинки, а церква залишилася. „Стшельців" при вогні не було, хоч у селі влаштовують численні „оплаткі", танці і „свєнта народове", а їх інструктор сержант мешкає від двох літ у селі. Підозрівають, що це підпал. В околиці торговці вирубують ліси і не мають збуту на матеріял. На слідство приїхав зі Львова комісар Федунішин.

ТОРГОВЦІ КОКАЇНОЮ.

В Льо арештувала французька поліція гурт торговців кокаїною. Керманичами гурту є Натан Стопніцький, громадянин Угорщини, і Розен Рубін, громадянин Польщі, оба з Антверпії. Поліція знайшла у них кокаїну вартости 40 тисяч франків. Арештовані признались до нелегальної торговлі кокаїною.

ЗАПРЯГАЮТЬ ЖІНОК У ФАБРИЧНЕ ЯРМО.

Успішне виконання пляну першої пятилітки створили передумови для потужного зростання пролетаріяту, а зокрема для примінення праці жінок у всіх галузях народнього господарства. За останній рік питома вага праці жінок зросла з 23.8% на 27.5%. На 1 січня 1931 число працюючих жінок виносило 660,000, а на 1. січня 1932 вже 1 міліон. По пляну предвиджено було лише 190,000. Число жінок серед робітників виносить: у металюргії 21%, в угольній промисловости 14.9%, в коксовій промисловости 20%, в рудній 18% і в хемічній 11%. Також і число кваліфікованих жінок-робітниць у тих галузях промисловости є досить високе, та всетаки це не вдовольняє Ради Нар. Комісарів. Натомісць властива жіноча праця в діточих садках, їдальнях, пральнях і т. п. відстає, цебто жінки в них не радо працюють. Тому Рада Нар. Комісарів постановила підвищити число жіночих кадр у промисловости, кооперації та транспорті ще на 230,000 на протязі цього року, завести окремі курси для підготовки жінок до тієї праці, дальше пляново поширити розбудову соціяльно-побутових заведень і переведення тієї роботи віддати під нагляд місцевих комуністичних орґанізацій, а зокрема забезпечити всі ті пляни матеріяльно, цебто придбати для їх зреалізування гроші. (Прол. Правда, 11. 3. 1932).

ВИКЛЮЧАЮТЬ З ПАРТІЇ.

За невиконання пляну кампанії весняної сівби постановлено в Київі виключити з партії та нагнати з роботи секретаря РПК Тетіївського району, Крутоярського, та голову РВК Дубика. В Пулипському районі вигнано з праці та піддано рішенню Орґбюра перебування в партії секретаря Дюрмаєра та голову Вебера. Завідуючого Андрушківським районом, Труха, рішено нагнати з роботи та виключити з партії за куркулівські ухили та за нездатність до керування районом. (Пр. Пр. 12. 3. 32). Що значить така постанова, це всякому вже відомо. Це є рівнозначне з тюрмою або засланням.

ПОСІВ БУРЯКІВ НЕ ВДАВСЯ.

Дані про готування до весняного засіву буряків сиґналізують небезпеку: Довіз суперфосфату до даних районів був виконаний на 1 березня лише на 26%. Особливо відстає Винницька область, де плян переведено на 20.2%. Щодо звозу бурякового насіння, то плян виконано на цілій Україні лише на 17.4%. На першому місці в саботуванню пляну стоїть знову Винницька область, бо там насіння звезено лише на 4.2%. Плян заведення сівалок виконали на 1 березня лише на 14%, а зокрема у Винницькій области лише на 4.5%. Як видно з тих даних, то справа стоїть досить погано. (Пр. Пр. з 12. 3. 1932).

ВИГУБИВ СВОЇХ СУСІДІВ.

Коло Білгороду в Сербії, в селі Цее, збожеволів один молодий чоловік. Взяв сокиру, побіг до першого сусіда і там зарубав усю родину. Те сталося і з другим та третім сусідом. З великим трудом вдалося потім людям його звязати й відвести до дому божевільних.

МОСКВА ДАЛІ ВИВОЗИТЬ УКРАЇНСЬКИХ УЧЕНИХ НА СИБІР

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Сюди надійшли відомости з цілком певного джерела, що московські чекісти на Україні далі нищать українську інтеліґенцію та висилають українських учених на Сибір і на Соловецькі острови. Тепер большевики вислали на Сибір відомого українського вченого ґеографа, проф. Степана Рудницького.

Проф. С. Рудницький до війни був доцентом львівського університету, а потім, не маючи можливости через польську інвазію повернутися до Галичини, лишився на еміґрації у Відні, де працював у своїй галузі. Пізніше став професором українського університету в Празі. На цьому становищу був так довго, поки на запрошення українських учених з Київа не виїхав на Україну. Там він був директором картоґрафічного українського інституту в Харкові.

Таксамо повідомляють з Харкова, що одночасно з д-ром С. Рудницьким большевики вивезли на північ Московщини також українського професора Федора Замору, котрий свого часу поїхав з Галичини до радянської України з наміром працювати там на полі української науки.

З Харкова й Київа повідомляють, що після того, як засуджено академіка С. Єфремова та з ним інших українських учених, большевики почали систематично ліквідувати українську науку, замикаючи українських учених до вязниць та вивозячи їх на заслання в ті місця, куди царський уряд посилав на каторгу. Свою політику ліквідації української науки Москва переводить нишком і ріжними підступами, як, наприклад, вона повелася з академіком проф. М. Грушевським, піславши його „для наукової праці" в Петербурґ, а потім заборонивши йому повернутись на Україну.

РОЗВЯЗАЛИ ГІТЛЄРІВСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Президент Гінденбурґ підписав декрет про негайне розвязання всіх фашистівських військових орґанізацій. Причиною до розвязання послужило те, що в руках уряду знайшлися документи, які свідчать про те, що Гітлєр готував повстання в Німеччині.

Уряд заявляє, що він недопустить до того, щоб у Німеччині істнувала держава в державі, що старався створити Гітлєр. Всі льокальні уряди приступили до ліквідації гітлєрівських військових орґанізацій.

ПІЛСУДСЬКИЙ ЗНОВУ В БУКАРЕШТІ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Польський диктатор, маршал Пілсудський, знову приїхав до Букарешту. Він тепер вертається зі своєї подорожі до Каіра в Єгипті. Пілсудський затримається в Букарешті на одну добу, а потім поїде до Варшави.

БОЛЬШЕВИКИ ВИСАДИЛИ ЯПОНСЬКИЙ ПОТЯҐ.

ТОКІО (Японія). — Телеґрами до місцевих ґазет з Мукдена та Харбіна подають, що серед японських військових кол панує переконання, що висадження в повітря японського воєнного потягу є справою московсько-большевицьких рук. Як уже подавалося раніше, ця катастрофа скоїлася 17 миль від Мукдена.

Японські військові в Манджурії тепер сильно обурені на „одну державу", не називаючи тої держави по імени.

ҐЕНЕРАЛ МА ЗНОВУ ПРОТИ ЯПОНЦІВ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Ґенерам Ма, що найдовще боровся проти японської інвазії в Манджурії й був проти проголошення незалежности Манджурії, поки не перейшов на сторону Японії, тепер знову виступив проти Японії. Він оснував свою мілітарну кватиру на півночі Манджурії, над рікою Амуром, проти російського міста Блаґовещенск.

Ма вже розпочав боротьбу проти Японії та проти сторонників уряду незалежної Манджурії.

ЗАВОРУШЕННЯ НА ПІВНОЧІ ІНДІЇ.

ПЕШАВАР (Індія). — На півночі Індії, біля самої границі Афґаністану, знову почали активно виступати магомедани, що звуть себе орґанізацією „червоних сорочок". Члени цієї орґанізації стараються недопустити до виборів в місцеві органи влади, які переводить льояльне населення.

Анґлійські літаки кілька разів стріляли й кидали бомби в ґрупи „червоних сорочок" та на ті села, які вони опанували. Віцекороль Індії поспішно прилетів літаком з Деді до афґаністанського кордону.

ПОЛІЦІЯ И ВІЙСЬКО СТРІЛЯЛИ НА СТРАЙКАРІВ.

ПРАГА (Чехословаччина). — В північній частині Чехословаччини серед вуглевих майнерів розпочався страйк. У страйку беруть участь до 40,000 вуглекопів. В Брунксі прийшло до крівавих подій, коли 15,000 демонстрантів старалися дістатись до міста. Поліція й військо хотіли розігнати демонстрантів, з чого повстала завзята бійка. В деяких місцевостях демонстранти будували барикади. Кавалерія стріляла на демонстрантів і вбила трох. Багато демонстрантів та жандармів в інших випадках покалічено й поранено.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІД ХИТАННЯ ДО РІШУЧОСТИ

Вірити в безмежні богатства Америки і в силу та характер американського народу — добра й розумна річ. Бо це є підємом, коли шукається виходу з теперішньої економічної скрути. Але говорити про віру роками, а за такий довгий час не виробити якогось розумного пляну економічного відродження, — краю не ратує, а саму віру вбиває. До такого висновку можна прийти, коли роздумуємо над ріжними проєктами ліквідації депресії.

З одного боку заповідається з боку влади, що робітничі платні не можуть бути знижені. Становище те попирають найбільші промисловці й видають відповідні заяви. А в кілька місяців пізніше зачинають тісамі люди, до Форда включно, обтинати платні. До того ще й сама влада носиться з тим, щоб обтинати платні урядовцям і в той спосіб ратувати державний дефіцит.

Німеччина виразно говорить, що не буде сплачувати репарацій і нема вигляду на те, щоби Злученим Державам були сплачувані воєнні довги, але у Вашинґтоні не хочуть про те чути і вкладають приходи зі сплати довгів до буджету.

Прогибіція являється загальним нещастям, коли не з економічного боку, то певно з морального. Державна каса порожна. Накладають ріжні нові податки, а бутлеґери напихають кишені сотнями міліонів, чи може й міліярдами долярів, які повинні би знайтися в державній касі яко податок від обороту алькоголем. Та всетаки не може перейти в конґресі навіть проєкт на заведення 2.75% пива, що було би вже великою податковою полекшею.

Анґлія не боялася дефляції, а таки відступила від золотої системи, щоби здобути ринки збуту на свої товари. А у Вашинґтоні бояться виплати ветеранського бонуса, бо це потягнуло би за собою видаток у сумі $2,400,000,000, який треба би покрити збільшеним виданням паперових грошей, хоча це збільшення не зменшило би золотої резерви краю до цеї міри, щоб це можна вважати нарушенням вимаганої законом золотої ґарантії. Виходить, що виплата бонуса золотій резерві не загрожує. Ця виплата булаб для ветеранів, і то тих найбідніших, великою полекшею, а пущені в рух свіжі міліярди оживилиб економічне життя.

І таке саме можна сказати про реформу тарифи та всі ті пляни розбудови краю, про які дебатують, але їх не виконують. Всюди слідне постійне хитання, яке продовжує депресію краю.

М. Бажанський.

ПЛАСТУНИ ДО НЕПЛАСТУНІВ

(Оригінальний допис до „Свободи" з Праги).

Пластовим рухом своеї молоді займаються тепер всі культурні народи, покладаючи на цю сторінку виховання молоді великі надії. Поверх 2-міліонова пластова армія 45 народів усього світа є прекрасним підтвердженням, що творець скавтінґу, Бейден Павел, дібрався дійсно до незбагнених глибин молодої душі і зрозумів її докладно. Він каже: „Ми не є жмінка людей, що в хвилях вільних від заняття хочуть і пробують забавити свою молодь, щоби відвести її від невідповідних для неї занять. Ми нині вже армія, що скріплює, або й надає прикмети характеру й тіла, яких вона потрібуватиме при забезпеченню свого існування, прикмети, яких методи нинішньої школи не всилі виплекати".

І наша нація не йшла дуже позаду інших народів. З цим то рухом ми, українські пластуни, хочемо вас познайомити. Праця у Пласті починається від фізичної праці, від руханкових вправ, спортових забав, проґульок та більших мандрівок. Ці змагання вяжуться з педаґоґічним поученням молоді — пристосовання у всіх хвилях життя, як небезпеки та пригоди. У фізичному вихованню є і ідейна сторінка: молодь пізнає Рідний Край, вчиться розуміти потреби і недолю свого народу та готує себе на працю для нього.

В здоровому тілі — здорова душа. Разом з фізичним вихованням іде поруч і могучий моральний вплив на характер молоді. І тут вповні панує гармонія між тілом та душею. Ще одно чудо робить Пласт із юнаком. В школі між легкодухами юнак навчиться, хочби за приміром старших, уживати тютюну, або навіть, що гірше, так часом нишком алькоголю. Цей юнак, ставши пластуном, уважає святою повинністю своєї чести твердо та непорушно постояти на сторожі пластового закона. Ми можемо лише спостерігати, як у нього виробляється сила волі, панування над своїми пристрастями, та чистий як кристал його характер. Бо цей закон має дуже великий успіх: збереження здоровля, ощадність грошей та продовження віку. Багато старих людей можуть зі свого довголітнього досвіду потвердити, що вони досягли глибокого віку лише завдяки власне оцій здержливости від алькоголю та нікотини. Та це, про що ми говоримо, не є першим законом. Головним правилом, чи краще законом, є: вірність Богови, батьківщині та послух пластовим властям і законам. Хто безмежно любить свою батьківщину, той справедливо оцінить недосяжну вагу цього закона. Цей припис піддає ініціятиву членам познайомлюватися з минувшиною і сучасністю українського народу. Для цієї мети служать пластові бібліотеки, студії над українською історією, літературою, антропольоґією та реферати старших. І це все стремить до того, щоби дати змогу членови порушити самому —. самому собі скристалізувати свій власний світогляд.

Пласт видасть одиницю певну, добре підготовану до тої місії, яку має кожний з нас сповнити серед суспільности. Рівнобіжно з цим завданням ідуть шляхотні прикмети, яких кожний пластун мусить притримуватися. Закон приказує нам бути совісними, точними у своїх обовязках, та ощадними. У відношенню до інших — братерськими, пожиточними та зрівноваженими. Такі моральні засади присвічують нашій невпинній дорозі.

І ми свято віримо, що коли ці прикмети огорнуть якнайширше нашу суспільність, то можемо кріпитися надією на кращу будучність. І ті хиби та недомагання, що їх у нас побачили чужинці при будуванню власного храму, і що їх нам принесли всякі лихоліття, які роблять рабське життя під чужими владами, будуть чим далі блїднути, а то й зовсім щезнуть. А зате привернуть, чи краще, відновлять нашій нації ті лицарські красні чесноти, які їй віддавна з уродження належиться. Від Пласту очікують морального відродження Українського Народу. Одначе наша. така корисна праця зустрічається з певними перепонами. На Галицькій Україні Український Пластовий Улад польська влада розвязала. На Придніпрянській Україні з приходом до влади большевицького режіму надії на удержання новозаснованої орґанізації розвіялись. На буковинській Україні розвій Пласту по десятилітнім стані облоги майже неможливий. За океаном з браку вишколених провідників теж праця представляється слабо, хоч тепер наспівають уже відрадніші вісти. Залишається Закарпаття та ще еміграція. Усвідоміть собі! Нам на українських землях чужі, неприхильні до нас влади не дають найменшої змоги закріпити такі високоморальні прикмети у душах молоді. Старáймося самі стати дійсними пластунами, щоб ми були готові сповнити той великий обовязок, який поклала на нас Українська Нація.

ОБУРЕНИЙ НА ПЕЩЕННЯ РОДИЧ МОЖЕ ТЕЖ РОЗПЕСТИТИ ДИТИНУ

Щоби ще раз зілюструвати, в який спосіб батько й матір своєю пересадною любовю шкодять дитині, пригляньмося ще одному випадкови. Річ про 10-літнього хлопця, якого можемо назвати Гаролдом. Він був недбалий у школі, не сповняв своїх завдань, не вважав, блукаючи думками по всьому світі, робив усе недбало. З товаришами він не бавився, бо вони його не терпіли, бо він один хотів приказувати їм, в що і як бавитися. Тому він, замісць бавитися з товаришами, волів перебувати в товаристві старших людей, хоч і мав талан до деяких спортів, як пливання й совгання. Він любив, щоби всі його обслугували, а самий не любив робити нічого.

Такі річи розказувала про нього його вчителька. Мати доповіла ще інші річи. Мати запевняла, що Гаролд дуже добра дитина, що він дуже любить свою матір і батька, що він кроку без них не зробить, що він ще просто невинна дитина. Дальше показалося, що Гаролд, хоч має вже 10 років віку, ще майже не вміє вбратися без матірної помочі. Коли він іде спати, то мати або батько мусить його присипляти, лежачи коло нього. Він ще навіть ссе один палець, як деякі грудні діти. Його захований показує, що він хоче бути ще далі немовлятем матери; хоче, щоби мати й батько надскакували коло нього, сповняли його найменше бажання. Виправити його рано до школи — це одна з найбільших штук, а для матери це щоденна мука. І зовсім природно, бо він не хоче йти до школи, де ні вчителі ні товариші не будуть коло нього надскакувати, як у дома надскакує батько-мати. Через те він не любить бавитися з дітьми, бо в забаві людина дістає стільки уваги від другого, скільки сама другим уваги присвячує. Через те він і любить тільки такі забави, чи спорти, де другої людини не треба, як пливання й совгання.

Природна річ, що вся ця потреба пестощів спадала тягаром передовсім на матір, і тому матір пробувала звільнитися від цього тягару, скинути з себе це ярмо. Але її спроби були невдачні. Коли її спитали, чому їй не вдалося звільнитись від рабської служби супроти синка, вона показала на свого мужа й сказала: „Гаролд такий, як муж". Отже, як вона може поправити сина, коли син такий, як батько?

Почали додивлятися, який батько, і показалося, що батько Гаролда був теж пещеною дитиною. Правда, він не був одиноким у своїй родині; його родина була навіть дуже велика, але він був наймолодшою дитиною, а наймолодшу дитину звичайно пестять. Коло нього надскакувала й матір і сестри й браття, і його розвезли так, що хоч він уже був давно дозрілою людиною фізично й умово, то ще не був дозрілою людиною чуттево, бо домагався від людей близько себе таких самих пестощів, яких він зазнавав у дитинстві від своїх родичів і сестер. Він теж любив свою матір і був до неї так привязаний, що довго не женився. Коли нарешті оженився (аж по смерти матери), то ждав від своєї жінки такого самого надскакування, до якого він був привик змалку. Жінка не хотіла йому цього робити. Через це відносини між подругами були холодні. Не знаходячи тепла та вдоволення у відносинах з мужем, жінка виливала всю свою любов на дитину, і в цей спосіб Гаролд ставав такою пещеною дитиною, якою був його батько, а розпещувала Гаролда тасама мати, котра так сильно критикувала свого мужа за розпещеність. Ось тут і маємо приклад, як то люди часто бажають зробити одно, а через свій нерозум роблять друге, або якраз те, чого вони хочуть уникнути.

Коли мати поробила вже під впливом розмов з представницею діточої клініки деякі поступи в своїх відносинах до сина, в справу вмішався батько, під багатьома зглядами ще такий самий дітвак, як і його син. Він не міг перенести думки, немовби то його синови або йому, чи його родині щось бракувало. Він боявся починати щось нового або накладати на себе якісь нові обовязки. Отже заборонив жінці зноситися з діточою клінікою, бо, мовляв, ці люди про виховання нічого не розуміють, а Гаролд мав у школі клопіт тільки з одним предметом, у котрому він уже тепер починає поправлятися. І так Гаролд лишився далі пещеною дитиною, як його батько.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

П. Л., Ню Йорк, Н. Й. — Ваш допис **„Хай живе вільна і самостійна Україна"**, як відповідь Б. Яворському, не надається до поміщення. В голосі Б. Я. не було згадки за орґанізацію, яка виписує на запрошеннях на **Вечерниці,** на яких „буде музика і буде можна потанцювати" клич „Хай живе Вільна і Самостійна Україна". Ні не було згадки про місцевість. Ви відповідаєте від орґанізації як один з тих, що підписані під запрошеннями, і виявляєте імя орґанізації, хоч свого повного імени не подаєте. Та забуваєте, що один відділ якоїсь орґанізації, чи одна особа, чи кілька можуть зробить промах, але за той промах не може покутувати ціла орґанізація.

Ми радо були би помістили Ваш допис, коли би Ви до такої важної справи були поставилися трохи уважніше й були передумали, що пишете, та хоч прочитали це, що Ви написали і вислали до редакції. Коли би ми справили допис і поробили зміни, ви говорили би, що це не так поміщено, як Ви написали. А як нам визнаватися в такій писанині, з якої наводимо для прикладу один уступ дослівно так, як Ви його написали, а який звучить:

„Кажемо і твердимо, що тільки ті най прийдуть що бачуть вгорі на запрошенню клич. Ми не некриємось щоби зробити бізнес той свій гідний клич сховати ні не обізнес, але оціру і вірну патрійотичність кличемо до себе тільки тих, котрим цей клич дорогий. Отож ще раз Хай живе вільна і самостійна Україна".

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 17 квітня, в годині 2-ій пополудни в галі церковній при Рузвелт Еве. Остерігається всіх довгуючих членів, як місцевих так і позамісцевих, що коли не вирівнають свого довгу, то будуть напевно суспендовані сего місяця. Не буде ріжниці чи пан чи Іван, бо каса вже вичерпана так, що ані один місяць не може заплатити за довгуючих членів. Котрі члени вже є суспендовані, то можуть заплатити свої вкладки то будуть приняті наново. Суспендовані були: М. Дзядик, В. Дзядик, С. Мінько, Р. Мінько, Н. Дзуґовський, З. Дзуґовська. — М. Дмитрів, предс.; П. Клебан, кас.; І. Марковичу, секр.

Ювилейний рік 50-ліття „Рідної Школи" використаймо для закріплення дотеперішніх її досягнень. Даймо їй тверду основу на будуче півстоліття.

Кождий сотик, кождий датон
Нашій „Рідній Школі" в дар
Це майбутнього завдаток,
Це на ворога удар.
Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — міць героя,
Що неволю повалить.

В. Яргорин.

ВІДВОЙОВАНЕ МІСТО

(Історичне оповідання).

(20)

— Небезпека є, цього я не можу заперечити, — потакував Сава. — Та люди бували в небезпеках ще більших і якось з них вимудрувалися. Ти. дівчино, від сеї небезпеки не втечеш. З такої небезпеки треба вперед вимудруватися і аж потому втекти. Полиши се нам обом. Ти лиш показуй повну безжурність і вдоволення, що вихопилася з ляцьких рук.

— Сава неначе з уст мені виймив, — додав Сидір. — Ти тепер мусиш поїхати з Татарами. Хоч нас двох Дусай вже рішився ласкаво пустити домів, ми не покидаємо тебе.

— Що ви там за раду радите так довго поза моїми плечима?! — крикнув Дусай, підіхавши до них. — Гадаєте стояти тут аж до приїзду польської погоні?

— В надії, що Дусай таки може пустить дівчину, Сидір відповів йому:

Дівчина ще не очуняла з того жаху, якого набралася, бачучи людську кров і трупів. Вона тужить за батьком і хотіла би до нього вернутися. Вона каже, що Дусай, то великий лицар, бо, важучи своїм життям, вихопив її з кігтів шуляка. Їй повсяк час лишиться милий спогад; все з вдоволенням буде згадувати хвилю, коли жертву кровожадности передав її батькови.

— Ну, ну! — відповів Татарин, та якось так бездушно, що ніхто не годен був збагнути, як він приняв і як зрозумів ту незаслужену похвалу. Мабуть про се ще не хотів балакати, або гадав, що така балаканина цілком непотрібна. Дусай лише махнув рукою в ту сторону, куди ішов його чамбул і сам пустився туди. Таким способом Татарин візвав їх іти за ним.

— А грім би його побив! — закляв Сава. — Може би ми не рухалися з місця аж поки ті харцизи не щезнуть нам з очей, а ми з їх очей? — сказав Сава. — Тоді лиш взяти би туди, і назад до Слушкова. Відтам вже мабуть вийшла погоня, бо деякі недобитки драґунів хіба вже забігли до Слушкова. Татари не важаться іти назустріч ворогови, якого вже не захоплять неожидано.

— Сюди, чи туди, для нас однакова небезпека. Радше, подвійна. Втікаючи на Слушків, ми були би між молотом і ковалом, — відповів Сидір.

— Найнебезпечнішим нашим ворогом в Слушкові був Дзєньцьоловський. Він вже вступився. Що то ти вбив його, ніхто не знає. Драґуни також не знають, що то гетьман приказав арештувати тебе. Заки прийде другий приказ, ти вже щезнеш відтам.

Дусай обернувся на сідлі і побачвши, що всі троє ще стоять на місци, він обернув конем і нетерпеливо кликав їх рукою.

— Не втечемо, друже! — відповів Сидір Саві. — Наші коні перетомлені, татарські цілком свіжі. Татари дуже скоро спіймали би нас. Тоді Дусай дістав би повне право поступати з нами, як сам схоче. Не дразнім його і не розбуджуймо підзору. Ти, Марто, роби невинно-безжурне лице. Дусай не сміє бачити трівоги в твоїх очах. Ходім!

Сидір пустився вперед до Дусая. Сава з Мартою ступали за ним. Коли Сидір висунувся вперед, лишаючи Дусая позаду і коли й Сава з Мартою вже переймали його, він свиснув, так, що аж в ухах залящіло і цілий чамбул пустився чвалом вперед. Коні вихром ґнали, розгортаючи грудьми високу траву, щоби синів степу спасти від погоні і кровавої відплати. Щоби погоню баламутити і ґаяти її, чамбул дуже часто змінював напрям їзди, полишаючи на дотеперішнім напрямі лиш малий гурток. Прийшовши на таке місце, де коні не полишають слідів, гурток перекидався назад до головної сили чамбула.

Дусай хотів якнайскорше пробратися через Кодиму, щоби з Браславщини вернутися назад на татарські кочовища. Там були би вже безпечні перед погонею. Мала сила драґунів, ще й в ночи, була би не важилася увійти на терен, який драґуни не дуже добре знали і також не знали, чи не надтягла яка більша орда. Мож було потерпати, що чамбул Дусая то тільки передущий відділ більшої орди.

Коні Сидора, Марти і Сави почали приоставати. Їх треба було що хвилі заохочувати то цмоканням, то вигукуванням. Дусай бачив і чув се. Бачучи, що сам Дусай похитує головою, позираючи на їх коні, Сидір промовив до нього:

— Як наші коні бодай трохи не відпічнуть, то не довго будуть нести нас.

— Зараз буде Кодима, — відповів Дусай. — Як вже станемо на тім боці, відпічнемо. Для нас було би найґірше, як би погоня наскочила на нас ще по сім боці, або як би обсадила брід і не пропустила нас на той бік.

Поспіх Татарина був оправданий. І Сидір не сумнівався, що як погоня вийшла зі Слушкова, то не пішла в сторону побоєвища, знаючи, що Татаре мусять вернутися в свої кочовища. Погоня силкувалась би передовсім обсадити броди на Кодимі, отже погоня пішла би зі Слушкова горі Кодимою.

Ще якийсь час їзда ішла чвалом. Нарешті від противної сторони надїхав звідун, кажучи, що брід ще вільний. Чамбул дико загалайкав з радости і ще дужче підігнав коні. По хвили Кодима вже була за плечима і Дусай спинив похід. Всі позіскакували з коней. Напоїли їх і пустили на пашу, не розкульбачуючи їх. Трійця гадала, що тепер побалакає, та годі було. Коли Дусай побачив, що вони сидять всі вкупі, прийшов до них. Сів просто них і вдивився в Марту. Щоби не розбуджувати підозріння, вони розмовляли, та балакали про річи цілком байдужі, або пригадували собі дещо з того, що ділялось після їх відїзду зі Слушкова.

Сидір силкувався попас якнайдовше продовжити, щоби їх коні якнайбільше назад прийшли до сили і щоби чамбул не міг на ніч заїхати до свого улуса. Для плянів Сидора був потрібний нічліг в степу під честим небом, зі сторожами невиспаними і перетомленими, близько запорозької межі. Цілком навпаки було у души Дусая. Поминувши се, що він боявся переходу погоні на татарський бік, він ще з іншої причини хотів якнайскорше бути в своїм улусі. Причини такої розбіжности гадок легко вгадати. Сидір надіявся, що почуючи в степу, перетомлені Татари всі позасипляють і він буде міг Марту викрасти. Маючи свіжі коні і близько запорозьку межу, він міг би втекти на Запороже. Дусай гадав, що як вже буде у себе дома, то Марта вже не втече, ніхто не викраде її, ні не відбере силою.

Не довго попасали, бо Дусай квапив. За ввесь час відпочинку не промовивши ні слова, підвівся і дав знак, щоби сідати. Чамбул знов рушив чвалом. Коли смеркло́ся, далеко перед ними показалися вогні.

— А чорт би їх взяв — вихопилося з уст Сави. — Та то вже їх улус.

— А може то який інший чамбул? — замітив Сидір.

— Для нас однакова потіха! — відповів Сава. — Як нас возьмуть між себе, то про побіг і думати годі.

По хвили показалося, що то улус, татарське движиме село. Жиючи з випасу худоби, головно з випасу овець, Татари не мали постійних осель. Коли в якій стороні степу траву вже випасли, або коли була засуха, то вони зі своїми чередами мандрували кудись, деколи дуже далеко, поки не знайшли свіжих пасовиськ і не сухих. З худобою в ті інші сторони переходили не лиш чабани татарської оселі. Переходила ціла оселя. Якби оселя мала тревалі доми, то мусіла би їх лишити в місци на віки, або на довгі літа, покиненими.

(Далі буде).

ТАБЕЛЬКИ СМЕРТНОСТИ

Коли люди ще не знали правила правдоподібности смертей, то вони асекурували своє життя навгад, себто, обезпечуючі підприємства не знали, скільки людей умре протягом найближчого року й скільки треба буде заплатити їм посмертного, і тому вони для безпеки означували вкладку („премію") дуже високо.

Відтак одна орґанізація в Англії впала на думку не означувати вкладки згори, а здолини, себто ждати, аж буде можна знати, скільки людей померло та скільки треба буде заплатити посмертного. В цей спосіб повстало перше розметове товариство. Було це в 1807. році. Воно приймало людей від 12. до 45. року життя. Воно збирало рівну вкладку від кождого члена, без огляду на його вік. Воно не обіцювало допомоги в певній, означеній висоті, а розділювало при кінці року між управнених до запомоги всі свої приходи з вкладок, очевидно відтягнувши видатки на адміністрацію.

З часом нові асекураційні підприємства стали спиратися на обчислення смертей, пороблених давніше. Згодом в Англії всі почали вживати так званої „нортгемптонської" табельки смертности, яку зладив д-р Прайс на основі переписів населення від 1735. до 1785. року.

Коли почали обезпечувати людей в Америці, то й тут почали вживати зпочатку „нортгемптонської" табельки смертности за основу обчислень премій. Опісля переконалися, що смертність в Америці трохи інакша ніж в Англії. На основі американського досвіду виготовлено американську табельку смертности, яку асекураційні підприємства приняли за основу свого бизнесу в 1860. році. Цеї табельки вони вживають ще й тепер.

В Америці розвинулися сильно запомогові орґанізації, себто орґанізації, не орґанізовані для роблення в асекурації доходів для шеровців, але кооперативні орґанізації, які мали виключити роблення доходів і шеровців, які знали тільки членів та вибраних ними урядовців. На основі смертности в цих орґанізаціях зложено окрему табельку смертности для цих орґанізацій. Називається вона „NATIONAL FRATERNAL CONGRESS MORTALITY TABLE", себто табелька смертности краевого конґресу запомогових орґанізацій.

Ці три табельки виказують деякі ріжниці. Осьтут подаємо їх у скороченню. Вони виходять з початкових 1,000 осіб в 10. році життя, та показують, скільки людей з того числа буде жити в 20-тім році життя, відтак у 30-тім році життя, і так далі.

Вік	„Нортгемптонська"	Американська	Запомогова
10	1,000	1,000	1,000
20	904	926	925
30	773	854	878
40	641	781	826
50	503	698	756
60	359	579	646
70	217	386	456
80	83	145	188
90	8	8	15

Назагал можна сказати, що табелька американських асекураційних підприємств припускає вищу смертність серед людей, обезпечених у себе, ніж допускають запомогові орґанізації серед своїх членів. Від цього, очевидно, залежить висота вкладки, чи премії.

Звідки береться в запомогових орґанізаціях нижча смертність, ніж в американських асекураційних підприємствах? Хто тут має слушність, себто хто робить так, як показує життя, а хто поступає проти життевого досвіду? Отсе є питання, яке тепер має вирішити американське життеве обезпечення.

СКРАХОВАНИЙ РЕЖІМ

(Передрук з ужгородської „Свободи").

Ще ніколи не говорилося за Підкарпатську Русь так богато, як тепер. Нарід неспокійний. А неспокійний тому, бо йому зле. Колиб не було так, тоді й комуністична аґітація не малаб успіхів. Деж причина того зла?

Безперечно в загальній світовій біді. Але притім мусимо ствердити, що коли біда дійшла нині до крайности, то за те відповідає той нездатний режім, який сьогодня на Підкарпатській Руси панує.

Біда на Підкарпатській Руси повстала з подвійної кризи. Одна господарська, друга — криза духа.

Господарська криза звязана з загальною світовою кризою і вона мусіла прийти й до нас. Але вона не повинна була набрати таких розмірів, яких дійсно набрала. Той заграничний подорожний, що недавно в більших заграничних часописах описав господарську вартість Підкарпатської Руси, цілком певно згіршивсяб коли би побачив тут голодуючих людей. Підкарпатська Русь зі своїми пралісами, врожайними долинами, овочевими скарбами, сілю, мінералами і т. д. представляє для держави такий капітал, що населення того краю могло би домагатися зі сторони держави з повним правом повної опіки для себе. Тимчасом цілий край кинений під опіку одної партії, яка за 10 років для господарського піднесення краю майже нічого не зробила. Не бачили ми ніде ніякого ширшого господарського пляну. Крім полагодження біжучих господарських справ та кромі менших новостей майже нічого не сталося. Що дійсно нічого не робилося тут, показує це меморандум, з яким догадалися виступити аґрарники якраз тепер, коли вже біда сіла на шию. Та і це лише тому сталося так, бо треба переліцитовувати меморанда тих партій, які не стидаються з людської нужди збирати партійні капітали. Та тим ще господарська криза не вирішиться, але нервозність і замішання ще побільшаться, а спиниться коло повного краху того режіму, який нині кермує долею країни.

Ще гірше стоїмо з духовою кризою краю. Колись Брейха, прибувши з Праги на Підкарпатську Русь, сказав: „Не хочемо бурити, але будувати. До трох місяців зробимо порядок, а потім передамо вашу долю до ваших власних рук". А ми, наївні, вірили, що, хоч і не так скоро, та всетаки дочекаємося чогось кращого. Та скоро дочекалися!... Кинено в нарід гасло „демократія". І от в одній хвилі в імени „святої демократії" почали хитатися на Підкарпатській Руси всі здорові основи життя. Закипіла релігійна боротьба, в якій католицизм на Підкарпаттю перейшов майже тісамі потрясення, які нині переходить Еспанія. Наслідком того захиталася пошана до всякого авторитету, здеморалізувалось родинне і громадянське життя.

Та не лише на релігійно-моральнім полю підупало духове життя народу. Підупало воно й у національних справах. Про скарби, які скриваються в традиції одної нації, він і надалі нічого не смів і не сміє чути, аж до сьогодня. Навіть до нині не може назвати себе своїм власним іменем, щоб не попав на чорну лісту „ірредентів". Ми не можемо мати ані „здорового тіла", націю, ані „в здоровім тілі" (в здоровім націоналізмі) „здорову душу", релігію. А історія людства доказує, що без цих двох скарбів ані одиниця, ані нація не спосібна ані до вищої творчости, ані до поборення тих кріз, які в меншій або більшій мірі виступають без перерви на сцені життя.

Ми й не дивуємося, що пани не можуть порозуміти, чому нині кипить на селі. З урядових кол пишуть тепер так: „Неусузуіці лід іде проті уржадум, вігані берні екзекуторі з весніц, газі камені на четніцтво, а ніж хапе цо дела. Лід свім простім розумем поважуе то за якісі друг грдінстві, а є подівем, як здейші лід, од природі ке вшему нетечні, а лгостейні, є в техто вієцех велмі чілі. Якміле неґде хце провесті неякі одбой проті уржадум, вішле посла до околніх весніц, а ігнед ім цела весніце йде на помоц". Ці рядки самі за себе говорять. Пани засудили самих себе.

А що далі? Духова і господарська криза не відступає, але все гірше замотується. Знаки показують, що траґедія Підкарпаття ще не дійшла до своєї вершини. Може якраз того чекають пани, щоби аж тоді признатися до своїх помилок, які наробили на Підкарпаттю, не знаючи ані народу, ані його традицій, ані життєвих обставин. Але чи не буде тоді запізно?

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШІКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, повідомляє своїх членів, що сімячні збори відбудуться в неділю, 17 квітня, в год. 12.30 вполудне, під ч. 1944 Вест Ірі ул. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важна справа про злуку відділів. — І. Маґас, предс.; Н. Читвінський, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

З жіночого руху.

Від трох літ істнує в Дітройт Союз Українок. Зпочатку проявляв він досить гарну діяльність, влаштовуючи забаву, чайний вечір, концерт чи віче. Заповідався гарний розвиток товариства. Однакож згодом Союз Українок почав занепадати, праця обмежилась, а далі стало цілком тихо. Останні два місяці не було сходин. Сумно і прикро, просто до болю прикро стало за цей занепад у товаристві. Не знаю, як інші члениці себе почувають, я однаковож просто не маю спокою.

Не трудно знайти властиві причини цього занепаду. Одною з найголовніших причин є загальна депресія і безробіття, яке в стращний спосіб дається відчувати і нам, Українцям, а тимсамим відбивається прикро на нашому товаристві, бо члениці не можуть числити на успіх якоїнебудь праці.

Друга причина цього занепаду, це пригноблююча журба і недуга в родині нашої предсідательки, Ю. М. Шустакевичевої, яка не могла через це подбати за товариство. Дня 22. березня на засіданні пані Шустакевичева уступила зі свого становища, подавши причину. Головою зістала заступниця, пані Анна Філяс, знана в Дітройт як охоча народня робітниця і патріотка.

Бувша предсідателька висловила свій великий жаль, що у хвилі такій важній, коли по всій Америці повстають відділи Союза Українок, а Централя своїми раменами охоплює усе українське жіноцтво, взиваючи усіх до праці, вона мусить уступати. Однакож товариства вона не кидає і помагатиме йому, чим зможе, як звичайна члениця.

Кожного ранку вижидаю нетерпеливо „Свободи", на сторінках якої знаходжу ріжні звіти і статті про наближаючийся Український Жіночий Конґрес. І радію, що С. У. А. являється нам наче ця статуя „Свободи" зі смолоскипом у руці, який освічує нам шлях до кращого майбутнього.

Наш відділ С. У. А. радісно витає ці щасливі хвилини, в яких Український Жіночий Конґрес радитиме над кращою будуччиною нашого жіноцтва і над здобуттям нашої держави.

Ми бажаємо, щоб Український Жіночий Конґрес поклав трівкі підвалини під Український Жіночий хмародер, а тим хмародером нехай стане наш славний Союз Українок в Америці!

Слід згадати, що кромі Союза Українок в Дітройті основано недавно ще одно жіноче товариство, яке має назву „Згода". Це гарний знак. Значить, хоч тяжкі часи, жінки не падають духом, а навпаки: беруться до праці. Це гарно. Пожаданим булоб, щоб члениці „Згоди" стали відділом Централі Союза Українок.

Члениця „Союза Українок" в Дітройт.

Людвик XIV спитав раз якогось із своїх дворян, котрий був дуже честилюбивий, чи знає він еспанську мову.

— Ні, ваша величносте.

— Шкода, — сказав король.

Тамтой, думаючи, що король хоче його іменувати послом в Еспанії, став пильно вчитися еспанської мови. За кілька місяців гордо сказав королеви:

— Тепер я знаю еспанську мову, ваша величносте.

— Я дуже радий з того. Та чи можете добре розмовляти по еспанськи з Еспанцем?

— Самособою, ваша королівська величносте!

— Коли так, то ґратулюю вам. Тепер можете читати „Дон Кіхота" в ориґіналі!

—o—

Мало невідомого грецького фільософа Батокля запросив раз до себе в гості забогатілий висвободжений невільник. Було там повно паради.

Господар хотів перед гістьми почванитися жартами та позлостити фільософа. Тому спитався його:

— Як це діється, що з чорної фасолі буде зовсім така жовта каша, як і з білої?

Фасоля була тоді стравою вбогих людей.

Фільософ відповів:

— Приятелю, на світі багато дивних річей. Як це діється, що батоги з чорної шкіри оставляють на шкірі такі самі червоні пасмуги, як батоги з білої шкіри?

—o—

Зловився.

Іде господар полем і бачить, як злодій рве ріпу з його поля. А віяв тоді сильний вітер.

— Що ти робиш, — питає — крадеш ріпу?

— Ні, каже злодій, я лише тримаюся ріпи, щоби мене вітер не звалив з ніг.

—o—

Товаришка акторки Августи Броган сказала раз:

— Відколи я граю ролі хлопців, половина Парижа думає, що я мущина.

— Не роби собі нічого з того, дитино, — відповіла Броган — друга половина має докази, що так не є.

—o—

— Вейтер, прошу мені дати печене курятко, та щоби на ньому було мало мяса, бо я нині пощу!

—o—

ПОЗІР! СТЕПЛЕТОНЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА

відіграється комедію в 3-ох діях, В. Мартиневича

ТРЬОХ ДО ВИБОРУ

В НЕДІЛЮ, 17 КВІТНЯ 1932

В УКР. НАРОД. ДОМІ, 35 WARREN ST., STAPLETON, N. Y.

Вступ для дорослих по 35 цнт., для дітей по 10 цнт.

Проситься всіх Українців місцевих і позамісцевих численно прибути, а ми певні, що кождий буде вдоволений. За добре представлення ручить

88 Комітет.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ АМАТ. КРУЖКА при Укр. Прав. Церкві св. Вознесення в Нюарку

відіграється представлення

„ПЕЩЕНА ДИТИНА"

В НЕДІЛЮ, 17 КВІТНЯ 1932

в годині 7.30 ввечір,

В ГАЛИ СЛОВАЦЬКІЙ, 52 WEST STREET, NEWARK, N. J.

Вступ 50 центів.

Українці і Українки! Представлення „Пещена Дитина" грається перший раз в Нюарку. Це представлення дуже гарне і дуже поучаюче. Хто прийде то не пожалує, бо і другим опісля буде мав що оповідати. Томуж до численної участи запрошує — Комітет. 88

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

71-ші РОКОВИНИ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ФІЛАДЕЛФІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ ВІДСВЯТКУЮТЬ

ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1932 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 849. N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ вільний.

Концертову програму виконає Хор ім. Ол. Кошиця під проводом професора п. Гр. Павловського.

Святочну промову виголосить п. Володимир Кедровський.

Приходіть всі громадно послухати гарних хорових і сольових співів та своєю присутністю звеличати память нашого великого ґенія — Батька Тараса. 88

ЦІНИ

НАЙНИЖЧІ В НЮ ЙОРКУ

ПЯТНИЦЯ і СУБОТА!

Мясо яке посідаю на складі абсолютно свіже. Мороженого у мене нема

ШИНКИ ВУДЖЕНІ ЗАДНІ 16 ЦНТ. ФУНТ

ШИНКИ СВІЖІ ПЕРЕДНІ 11 ЦНТ. ФУНТ

ШИНКИ ВУДЖЕНІ ПЕРЕДНІ 10 ЦНТ. ФУНТ

ВЕПРОВІ НІЖКИ (ЗАДНІ) АБО ГОЛОВИ 3 ЦНТ. ФУНТ

ВУДЖЕНИЙ ТЕНДЕРЛОЙН або СВІЖА СИРА КОВБАСА 20 ЦНТ. ФУНТ

СВІЖА СОЛОНИНА (ГРУБА) 10 ЦНТ. ФУНТ

P. Stasiuk

124- 1st Avenue між 7-мою й 8-мою вулицею білий дім у бльоку NEW YORK, N.Y.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ОРҐАНІЗАЦІЯ ДЕРЖ. ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ч. 20

устроює

ВІДЧИТ

В СУБОТУ, ДНЯ 16-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1932 РОКУ

в годині 7.30 ввечір. — Вступ 25 центів.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1932 РОКУ

відбудеться

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

в годині 2-гій пополудни.

Головним бесідником буде адвокат ТЕОДОР СВИСТУН з Філаделфії, як також і місцеві бесідники.

Громадяни рочестерські й з околиці! Коли вам лежить на серці добро українського народу, приходіть як один на відчит і віче, щоби спільними силами запротестувати проти ляцьких знущань над нашими провідниками, які знаходяться у ляцьких тюрмах і також проти тихої пашифікації, котру ляхи продовжують над нашим українським народом. 88

Заряд О. Д. В. У.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР", відділ 361 У. Н. Союза, в Ню Йорку

відограє

при участи добірних артистів чудову драму

ЦИГАНКА АЗА

драма в 5-ох діях, зі співами і танцями

В СУБОТУ, ДНЯ 16-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1932 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

В штуці беруть участь: Циганка Аза — М. Гребенецька; Василь, молодий циган — С. Вірин; Лопух, селянин — П. Ординський; Галя, його дочка — А. Ґрунвальд; Апраш, циганський ватажок — П. Чорнюк; Гордиля, стара циганка — Л. Ординська; Опанас, сирота — І. Апольонів. Цигани, парубки, дівчата.

Хор під проводом проф. Ю. Кириченка. — Орхестра Р. Кузьми. При піяні Ольга Ткачук. — Режісура: Марії Гребенецької.

Початок точно в год. 8-ій ввечір. — Вступ $1.00, 75 і 50 цнт.

До участи в цій виставі запрошується всіх громадян. Також на цім представленню будеться принимати в члени Товариства і У. Н. Союза без оплати вступного. — Заряд Тов. „Дністер". 88

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Заходом 1-шої Сотні Чорноморських Січей в Ню Йорку

відограється

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1932 РОКУ

драму в 5-ох діях зі співами й танцями, К. Тобілевича

„НЕВОЛЬНИК"

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7.30 ввечір. — Вступ 50 центів.

До Громадянства в Ню Йорку! Вже кілька років минуло, як оце громадянство міста Ню Йорку не бачило історичної вистави „Невольник". Тому, щоби нам усім пригадати славу та боротьбу Козаків з Турками, ми, драматичний кружок Чорноморської Січи рішили відограти цю драму в день 17 квітня, в Укр. Нар. Домі. У виставі візьмуть участь найліпші сили, які лише має Січова орґанізація. — Відзиваємося до всього громадянства прийти на згадану виставу та взяти з собою старших дітей, котрі будуть мати нагоду побачити козаків з минувшини, їх витревалість, їх сильні характери та їх боездатність в обороні своєї віри та української державности. — В головних ролях візьмуть участь як п. Марія Ґела, знана усім нам українська співачка з Джерзи Сити, та в ролях і танцях як Ст. Атаманець, М. Перчишин, Мельничук, Гуменюк, Марчак, Різнарівна й т. інші, котрі певно задовольнять усіх присутних. Приходіть і других кличте.

88-9 Здорові були — Старшина 1-шої Сотні.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

B R E M E N

ПОДОРОЖУЙТЕ З ЛЛОЙДОМ
НА
УКРАЇНУ
а це значить:
НАЙШВИДШІ ПАРОХОДИ
НАЙСКОРШЕ ЧЕРЕЗ ОКЕАН
7 ДНІВ ДО СТАРОГО КРАЮ
БАГАЖ ПЕРЕСИЛАЄТЬСЯ
НА УКРАЇНУ.
Досконале залізниче получення
з Бременгавену на Україну.
Запитайте льокального агента
про шифкарти ЛЛОЙДА.
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

E U R O P A

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ.! УВАГА!
В. ПАЗЮК І Г. ДІДОХА
НОВООТВОРЕНА
БУЧЕРНЯ І ҐРОСЕРНЯ
ПІД Ч. 98 SO. ORANGE AVE., NEWARK, N. J.
(в самій середині міста).
PHONE: MITCHELL 2-0658.

Свіже мясо, до вибору, яке хто хоче: воловина, телятина венровина, овечина, дріб, а далі: ковбаси, кишки, сальцесони (все свого виробу на краєвий спосіб).

Просимо зайти, а переконаєтеся, що наші продукти є перворядної якости по умиркованій ціні. Обслуга чесна. Ми радо приймаємо замовлення на балі, пікніки і весілля. На замовлення доставляємо до помешкання. 82-

IOVIN
ЦЕ Є ТЕ ЛІЧНИЧЕ СРЕДСТВО, НА ЯКЕ ВИ ЖДАЛИ.

IOVIN заживаєте так, неначе б пили старе ШЕРИ ВИНО, бо саме того вина вживається при виробі цього средства, на що одержано дозвіл від уряду в Вашинґтоні.

IOVIN очищує Вашу кров, привертає Вам апетит, додає Вам життевої сили і енергії і робить Ваш ослаблений орґаніз відпорним на хороби.

IOVIN стане Вам у пригоді, коли Ви перестуджені, або терпите на недомагання жолудка і кишок.

IOVIN зготовлений на підставі наукових хемічних дослідів.

IOVIN є того рода лічничим середником, про який можете сміло засягати інформацій де хочете. Можете навіть написати до Ради Здоровля в в Ню Йорку і поспитати, чи воно добре.

IOVIN ділає так скоро, що самі переконаєтеся про його лічничу силу, як тільки зачнете його заживати.

IOVIN це те средство, яке ви повинні спробувати, коли Вас завели инші.

Тому віджалуйте ще ОДНОГО ДОЛЯРА ($1), бо так мало коштує одна фляшка **Iovin** і замовте собі негайно це так приємне в смаку лічнече средство, пишучи на таку адресу:

John A. Seitz, P.D.
49 West Third Street
New York, N. Y.
Потрібно агентів. Голоситись на повищу адресу.

ТРИ І ПІВ МІСЯЦЯ НА ДОРОГУ З ПРАГИ ДО ЛЬВОВА!

Львівське „Діло" пише: В останніх днях ми подали кілька прикладів на містерії, які діються з **порученими почтовими посилками,** адресованими до Львова. Оноді повідомляли ми про примірники Альманаху віденської „Січі", які десь „пропали", хоч були післані порученими посилками та на адреси осіб, які не займаються кольпортажею „нелегальних друків". Аж ось нині маємо змогу подати до відома новий подвиг. Львівська друкарня Беднарського, Ринок 9., отримала в дні 3. березня з чеської Праги посилку (поручену!) коректи наукових статтей, призначених для економічного збірника варшавського Наукового Інституту. Дата висилки видніє на печатці почти у Празі: 20. XI. 1931. Таким робом поручена посилка з Чехії йшла до Польщі рівно 3½ — три з половиною — місяця, себто стільки часу, скільки булоб аж занадто достаточно, щоби заїхати на боєвий фронт під Шанґгаєм і повернутися назад —, чи до Праги, чи до Львова!

Посилка коректи прийшла теж „у сам час". Так довго чекали на неї від п. В. Садовського, вченого економіста (його імя як висилаючого видніє дуже виразно на посилці), аж зробили у Львові самостійно коректу й видали книжку: вона й появилася яких 2 місяці тому!

„Ґазета Поранна", передруковуючи за нами наші інформації про порядки з цензурою листів і почтових посилок, яких тайну „ґарантує" польська конституція, висловлювала здивування і недовіря, чи щось таке можливе. Згадана вище посилка таксамо лежала поверх три місяці у львівському цензорському (пресовому) відділі при городському старостві у Львові!

Може цим разом „Ґазета Поранна" повірить у ці, дійсно неймовірні, історії, яких тереном є місто Львів. Наші кількакратні поклики до відповідальних за ці порядки чинників остаються без наслідку. Невже нема на це все ради?!

ПОДЯКА.

Родина бл. п. д-ра Николая Гнатишина складає щиру подяку всім другам, котрі причинилися ділом або словом до співчуття в годині їх смутку і жалю.

З осібна складає сердечну подяку за вінки і квіти, надіслані в день похорону від Орґанізацій і поодиноких приятелів в Америці. Щиро дякуємо таксамо всім тим, що взяли таку численну участь в похороні. Остаємось завсіди вдячні. (оголос.)

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

STARVATION FACED BY 15,000 CHILDREN

Wireless to The New York Times.

PRAGUE, April 3.—Statement of Czech National-Socialist speakers in Parliament two days ago that 15,000 children are threatened with starvation in Ruthenia do not exaggerate the famine conditions prevailing in that far eastern province of Czechoslovakia, according to assertions today by a Ruthenian Deputy, Ivan Kurtjak.

In an appeal to farmers of neighboring States to contribute toward the relief of his starving constituents, Herr Kurtjak explains how conditions in this country of woods and mountains, always near the hunger line, have been made acute by the catastrophic fall of timber prices, the stoppage of emigration to America and the closure of the Hungarian frontier to Ruthenians, who in the old days of the Austro-Hungarian Monarchy supported themeselves as seasonal workers in Hungary or as rivermen on the Theiss River.

Corroborating recent dispatches of English and German journalists who toured Ruthenia, Herr Kurtjak said:

"They did not describe a hundredth part of the want and misery there. In the mountain districts there are many villages where all the food the children have to eat is a little bread in water and a few unripe or decaying potatoes. The pigs on the big estates actually are better fed than these poor mites.

"There are whole districts where the people have not seen a piece of bread since Autumn. As a result of malnutrition tuberculosis is terribly prevalent. The prices of animals, which constitute the only property of these peoples, are ridiculously low. A cow costs three dollars. I saw a horse sold for 20 cents. Because the people cannot earn anything they are obliged to sell their cattle for laughable prices to pay taxes. In most of the villages not a sigle light burns at night. The trains travel without passangers through a country as sad and lifeless as a cemetery.

"Naturally agrarian communism has begun to raise its head. In Kolovne, Dolhaja, Hust and other neighborhoods there already have been tumultuous demonstrations."

Although Herr Kurtjak blames the Czechoslovak Government for the nationalization and leasing of the big forests to timber companies instead of parceling them out among the Ruthenian peasants, as was done with farmland in the rest of Czechoslovakia, it is a fact that Ruthenia always has been a typical hunger land. Even in the days, when its inhabitants could seek work in Hungary or new homes in the United States, almost medieval conditions prevailed.

Many of the houses are low, dark and dirty huts, with fires in the middle of the floors and holes in the roofs for the smoke to escape, with huge goats' milk cheeses hung out of reach of the cattle, which sometimes, for want of other stabling, found shelter in the same quarters from the Winter cold. More than 70 per cent of the inhabitants were illiterate and lacked either clocks or calendars. As a result of undernourishment they were old men and women at 35 years of age and the death rate was high.

The Czechoslovak regime undoubtedly has done much to raise the cultural level of the people, but it is handicapped by the worsening of world economic conditions.

The addition of some 50,000 Czech farmers, soldiers and officials to the population of a country already overcrowded also is regarded as a mistake. That and the closing of the natural labor market by Hungarian-Czech hostility helped to produce a situation in which half of the 500,000 inhabitants of this country are in a condition of literal starvation.

(The New York Times, Monday, April 4, 1932).

—o—

UKRAINIANS HELP NATIVE SCHOOLS

Speakers Here Told of Conditions Abroad.

More than 350 members of various Ukrainian societies were present yesterday afternoon at a meeting in the Ukrainian National Hall, 214 Fulton street, arranged in observance of the fiftieth anniversary of the Ukrainian National School. Addresses by well-known speakers concerned schools in Ukrainia under control of Russia and Poland. The purpose of the meeting was to emphasize the Ukrainian educational situation.

Emil Revyuk, of Jersey City, editor of a Ukrainian newspaper, who recently returned from his native country, was the principal speaker. Roman Slobodian, of this city, secretary of the national association which has headquarters in Jersey City, and Anthony Horochowsky, an official of the Ukrainian Government in 1919, 1920 and 1921, also spoke.

It is the aim of the Ukrainians to conduct their schools independent of Russian and Polish influence, and to obtain financial aid now to maintain the few private schools now being fostered. A collection was taken up. Selections then were given by the Ukrainian Singing Society under the direction of Michael Yadlowsky.

The groups represented yesterday were St. Vladimir's Society, Branch 65 of the Ukrainian National Association; St. Michael's Society; Zaporozka Sich, Branch 234; St. John's Society; Providence Society, Branch 72; Ukrainian Citizens' Club; Ukrainian Catholic Association, and the Ukrainian Women's Organization.

The committee in charge was composed of Charles Lewchyk, chairman; Michael Hrynichak, recording secretary, and Elliott Eilat, financial secretary.

(Elizabeth Daily Journal, Monday Eve., March 28, 1932).

—o—

UKRAINIANS PLAN TRIBUTE TO WASHINGTON'S MEMORY

On May 18th a homage to George Washington will be paid by the Ukrainian bicentennial committee of Buffalo at Elmwood Music Hall at 8.15 p. m. The program will be given jointly by Alexander Koshetz, conductor of the Ukrainian Chorus, and Vasile Avramenko, creator of the Ukrainian folk ballet. Two distinct programs will be given in one performance, in order to present as completely as possible, a composite of Ukrainian folk art.

Prof. Alexander Koshetz is known to America through the national tour he made with his Ukrainian National Chorus in the United States, 1922-1926.

Vasile Avramenko matches Alexander Koshetz with his Ukrainian Folk ballet created by himself. It has been presented with greatest success in Europe, Canada and the United States. T. Lensky, A. Kowal and the Rev. S. Musiychuk are in charge of the Ukrainian committee here.

(Buffalo Courier Express, April 10, 1932).

Прошак: Уже тиждень я не бачив шматка мяса.

Господиня: Я саме вернулася від різника. Можу вам показати телятину.

ПОДЯКИ.

Я, Петро Шашко, член від. 7. У. Н. Союза в Мекаду, Па., складаю від себе дуже щиру подяку головним урядникам У. Н. Союза і урядникам згаданого відділу за уділення мені запомоги в сумі $50 з фонду запомогового, котра мене заратувала в прикрому матеріяльному положенню.

Михайло Яцула, секр. від.

—o—

Я, Марія Рош, членкиня від. 7. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам і урядникам згаданого відділу за уділення мені запомоги в сумі $50 з фонду запомогового. Взиваю всіх Українців, хто ще не є членом У. Н. Союза, щоби без надуми вписалися в членів, бо Союз не тільки по смерти виплачує, але дає також поміч в часі слабости члена.

Михайло Яцула, секр. від.

У розгарі красномовности.

Капарчукова: Я дуже вдоволена з мого чоловіка. Він не грає в карти, не пе...

Кораблюкова: А не курить?

Капарчукова: Курить, як зїсть добрий обід. Одну папіроску. Одначе це трапляється дуже рідко...

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ мого краяна, **МИКИТА МУЦ,** родом з села Страшевичі, повіт Старий Самбір. Хтоб знав його адресу, або він сам, нехай напише до: **Т. Мельниченко 208 2nd Street, Jersey City, N. J.** Родинна справа.

ПОШКУЮ ПЕКАРНІ ДО ВИНАЙМУ
у відповіднім місци між Українцями і Поляками. 88
D. D. MACK, c/o G. K.,
179 East 3rd St., New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ ҐРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ З МУРОВАНИМ ДОМОМ НА 9 КІМНАТ.
Бизнес вироблений через 9 років, в самій середині української кольонії. Продам по дуже приступній ціні з причини смерти мужа. Українці мають першенство. Інтересовані зволять голоситися на адресу: 87-8
Mrs. O. IVANIEWICH,
2918 Elliott St., Baltimore, Md.
Телефон: Wolf 1268 J.

НА ПРОДАЖ ФАРМИ в полудневій части стейту Ню Йорк і найбільшій рільничій дільниці, де ціни є найнищі, земля добра, жниво все дописує. Пищіть по спис добрих нагод в стейті і по мапу. 88-95
S. R. MORANSKI,
Box 147, Bath, N. Y.

ФАРМА НА ПРОДАЖ АБО ЗАМІНУ ЗА ПРОПЕРТИ В МІСТІ, ЩО МАЮТЬ БИЗНЕС.
Фарма 100 акрів рівної землі, дім 10 кімнат, велика барна на худобу і сайло, курник, свинник і другі будинки. Електрика, води досить, газолінова помпа і ровд-стенд. Голоситися до властителя: 88-90
WASYL HUBAL,
LEE CENTER, N. Y.

ФАРМА НА ПРОДАЖ
190 акрів, три милі від міста Бат, Н. Й. Дім, дві барни, жереляна вода; 30 акрів доброго ліса і деревини; 2 безроги, 15 курей, 2 коні, 7 коров, 60 овець, вся фарменська машинерія, сіно і насіння. Ціна $3,200. По інформації голоситись до: 88
STANLEY GLASICK,
R. F. D. 1, Bath, N. Y.

ФАРМИ І ҐАЗОЛІНОВА СТАЦІЯ.
Хто хоче купити малу або велику фарму або приступити як спільник до ґазолінової стації, я знаю о таких місцях тому, що я мешкаю на фармі і маю свій штор та маю знакомости з фармерами. Прошу голоситися до мене. 83-9
K. GOS,
BOX 609, MANVILLE, N. J.

КОСТЮМИ!
Повідомляю всіх своїх костумерів що я дальше занимаюся випозичуванням костюмів. Товариства, братства, аматорські кружки і церковні громади, яким булиб потрібні костюми на театральні вистави, прошу звертатись до мене на слідуючу адресу: 88
Mrs. E. M. UHORCHAK,
325 York Street, Jersey City, N. J.
Tel. Montgomery 5-0684.

Домашня адреса і телефон:
2967 WEST 14th STREET.
Atlantic 2463 J.
ПЕРШИЙ І ОДИНОКИЙ УКР.
ШТОР З ЦВІТАМИ
МАРІЇ РОЗУМІЛО
ЦВІТИ НА ВСЯКІ ОКАЗІЇ.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
Шлюбні вельони на замовлення.
Весільні букети наша спеціяльність.
2515 PROFFESSOR STREET,
CLEVELAND, OHIO
Telephone: Proffessor 8652.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
153 AVENUE B.
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

Phone: Main 5720.
O. E. MALISKY,
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
512 Society for Savings Building,
CLEVELAND, OHIO
Вечерами: 2732 West 14th Street.
Phone: Prospect 7597.

Д-р Н. Я. МИХАЛЕНКО
УКР. ЛІКАР-ХІРУРҐ
1716 WEST GIRARD AVENUE,
PHILADELPHIA, PA.
Урядові години: від 9 до 12 рано; 1 до 5 попол. і 7 до 9 вечер.
Telephone: Stevenson 9620.

НА СВЯТА

Кращанки, 3 за	$1.00
Святочні картки по 5 ц., 30 за	1.00
Святочні листи по 10 ц., 3 за	[illegible]
Всі Рекорди по	[illegible]
Різьблені Годинники	[illegible]
Електричні Радія по	20.00
і нище.	

ДО ВИШИВАННЯ:

Нитки Д.М.С., № 16, доз.	$ .50
Нитки Д.М.С., № 5, доз.	1.00
Канва, оден ярд	.60
Взори до вишивання по	.10
Стемповані обруси по	.75
Стемповані фартушки по	.20
Стемповані ручники по	.20

Всі повищі річи висилаємо почтою на замовлення по отриманю належитости або C.O.D. 80,2-
J. WYSOCHANSKY,
60 BEACON ST., NEWARK, N. J.

ОЛІЙ! ОЛІЙ! ОЛІЙ!
В Нюарку, Н. Дж., вітворилася
ФАБРИКА ОЛІЮ
де виробляється дуже смачний краєвий олій з конопель (сімня). Ми спроваджуємо сімня зі старого краю свіже і чисте. Сей олій має знаменитий смак і надається до всяких потрав. Олій є дуже добрий для здоровля дітей і дорослих. Сей олій можете дістати у вашій найближчій ґросерни. Також висилаємо олій на всі околиці. В нашій фабриці можна набути олій кождого дня від 9 рано до 6. ввечір. Адреса: 88-
THEODORE KOLISNYK & PETER TULIGLOWICH CO.,
19 Jones Street, Newark, N. J.
Telephone: Mitchell 2-0737.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY

Tel. Yonkers 3002.
Памятайте на клич: СВІЙ ДО СВОГО
ІВАН ДУЧИНСЬКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
46 WASTINGTON STREET,
YONKERS, N. Y.

В разі нещасливого випадку удайтесь до мене, я Вас обслужу чесно і совісно. — Обслуга в день і в ночи. Автомобілі до винайму на всякі оказії.

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

(11)

Фон Гарбен відважно пішов назустріч невідомому. Він ще не рішився зійти з гір в долину, приглядаючися з них, деб то вибрати собі напрямок через долину, щоби перейти її до дальших гір у тому місці, де гори здаватимуться йому найбільше підходячими до переходу через них. Вся долина здавалася мертвою й безводною. Отож перейти через неї не легко було,

—o—

Одного дня фон Гарбен був здивований, побачивши з високої скелі пасмо води внизу. Зпочатку він не вірив своїм очам, щоб у цій мертвій пустелі він знайшов воду. Прямуючи далі по скелях уздовж цього пасма води, він нарешті опинився недалеко озера, посеред якого був острівець, зарослий деревами. Береги озера також були оброслі деревами.

Отсе була одинока рістня, яку могло побачити око фон Гарбена на всьому величезному просторі мертвої камянисто-піскуватої пустелі. Підійшовши ближче до озера, фон Гарбен побачив, що й далі з нього випливають два пасма води, які ховаються десь ген у далечині. Та дивно йому видавалося, що не було нічого живого біля озера, як і в усій пустелі.

—o—

Перед ним лежала мертва пустеля, з мертвим озером. Фон Гарбен рішив зійти зі своїх гір у долину до ріки. Можливо, що там він рішить, як іти далі й куди прямувати. Та не легко було злізти зі скель, які стрімко спускалися в страшну глибину. Треба було знайти відповідне місце на те, щоб злізти з них. Фон Гарбен почав приглядатися, шукаючи такого місця.

—o—